

Gemeente
Haarlem

Doorkijk Wijkaanpak Rozenprieel 2023

Zes jaar wijkaanpak,
wat nu?

Inhoud

1. Aanleiding wijkaanpak Rozenprieel	3
2. Strategische doelen en behaalde resultaten	4
2.1. Wonen	5
2.1.1 Funderingsherstel en renovatie	5
2.1.2 Rangloos adverteren	6
2.1.3 Maatregelen bij verkoop	8
2.1.4 Bewonersparticipatie	8
2.2. Openbare orde en veiligheid	8
2.2.1 Woonfraude en overlast	8
2.3. Sociale weerbaarheid	9
2.3.1 Sociale cohesie	9
2.3.2 'Samenspelen, schot in de Roos'	10
2.3.3 Jeugd en jongeren	12
2.4. Fysieke leefomgeving	13
2.4.1 Groen	13
2.4.2 Schoon, heel en veilig	14
3. Vooruitblik: vervolg wijkaanpak Rozenprieel	16
3.1. Wat is er nodig na 2022?	16
3.1.1 Wonen	16
3.1.2 Openbare orde en veiligheid	16
3.1.3 Sociale weerbaarheid	16
3.1.4 Fysieke leefomgeving	17
3.1.5 Culturaanbod	18
3.2. Wat is de vraag aan college en raad?	18

1. Aanleiding wijkaanpak Rozenprieel

Eind 2022 loopt de eerste periode van de wijkaanpak af. Hiermee staan we voor de vraag wat zes jaar wijkaanpak tot nu toe heeft opgeleverd en of een vervolg noodzakelijk is. In dit document kijken we terug, benoemen we resultaten en doen we een voorstel voor het vervolg van de wijkaanpak.

Bij aanvang van de wijkaanpak in 2017 werd het gebied Rozenprieel gekenmerkt door een zwakke sociaaleconomische positie, lage sociale weerbaarheid en problemen op het gebied van openbare orde en veiligheid. Vooral in 2016 hebben vervelende incidenten plaatsgevonden, waaronder vandalisme, bedreiging, wapenbezit en brandstichting. Enkele dominante bewoners in het gebied waren jarenlang bezig hun grip op het gebied verder te verstevigen en hun invloedssfeer te vergroten, waardoor de invloed van instanties kleiner werd. De criminele activiteiten waren geconcentreerd in bepaalde delen van de buurt.

Daarnaast was er een groot probleem met de fundering van veel woningen. Ten tijde van het zogenaamde FUCA-herstel (fundering/cascoherstel) aan het begin van dit millennium was al bekend dat de funderingen in het Rozenprieel nog zo'n vijftien jaar te gaan hadden. In 2016 alarmeerde woningbouwcorporatie Ymere de gemeente Haarlem dat de woningen van bouwjaar 1950 of ouder met houten funderingen in zeer slechte staat waren. Ook

Rozenprieel in cijfers

 Aantal inwoners	3295
 Aantal woningen	1775
 Gemiddelde WOZ	354.000
 Aantal bijstand uitkeringen	81
 Gemiddeld besteedbaar inkomen	€ 36.850

oude woningen op staal waren er zorgwekkend aan toe, maar die hadden een nog iets langere levensduur. Als dit voor de woningen van Ymere gold, was dit voor de particuliere woningen niet anders.

Tot slot is het Rozenprieel een zeer versteende wijk met weinig groen en water, waardoor er veel hittestress¹ is. Vergroening was dan ook een van de wensen van de gemeenteraad, ingediend via een motie (motie 2.3 'van Papier naar werkelijkheid', verslag gemeenteraad 2017/138760).

Dit waren de belangrijkste aanleidingen voor het college van B&W om het Rozenprieel aan te

wijzen als topprioriteit in termen van veiligheid en leefbaarheid. Vanuit het programma Duurzame Stedelijke Vernieuwing werd in 2017 geld beschikbaar gesteld voor een wijkaanpak (B&W 2017/152902). Ymere zorgde voor cofinanciering met een vergelijkbare financiële bijdrage. In 2019 is voor de periode van vier jaar geld beschikbaar gesteld voor de Wijkaanpak Rozenprieel vanuit de begroting als onderdeel van het coalitieakkoord.

De quotes in deze tussenrapportage zijn van bewoners en professionals in het Rozenprieel, die we hiervoor hebben geïnterviewd.

¹ Hittestress treedt op doordat vooral in warme zomerperiodes (bijvoorbeeld tijdens hittegolven) de temperatuur in (versteende) stedelijke gebieden veel hoger ligt dan in omliggende gebieden. Stedelijke gebieden nemen door hun grote bebouwde, stenige oppervlak veel warmte op en raken die 's nachts niet kwijt.

2. Strategische doelen en behaalde resultaten

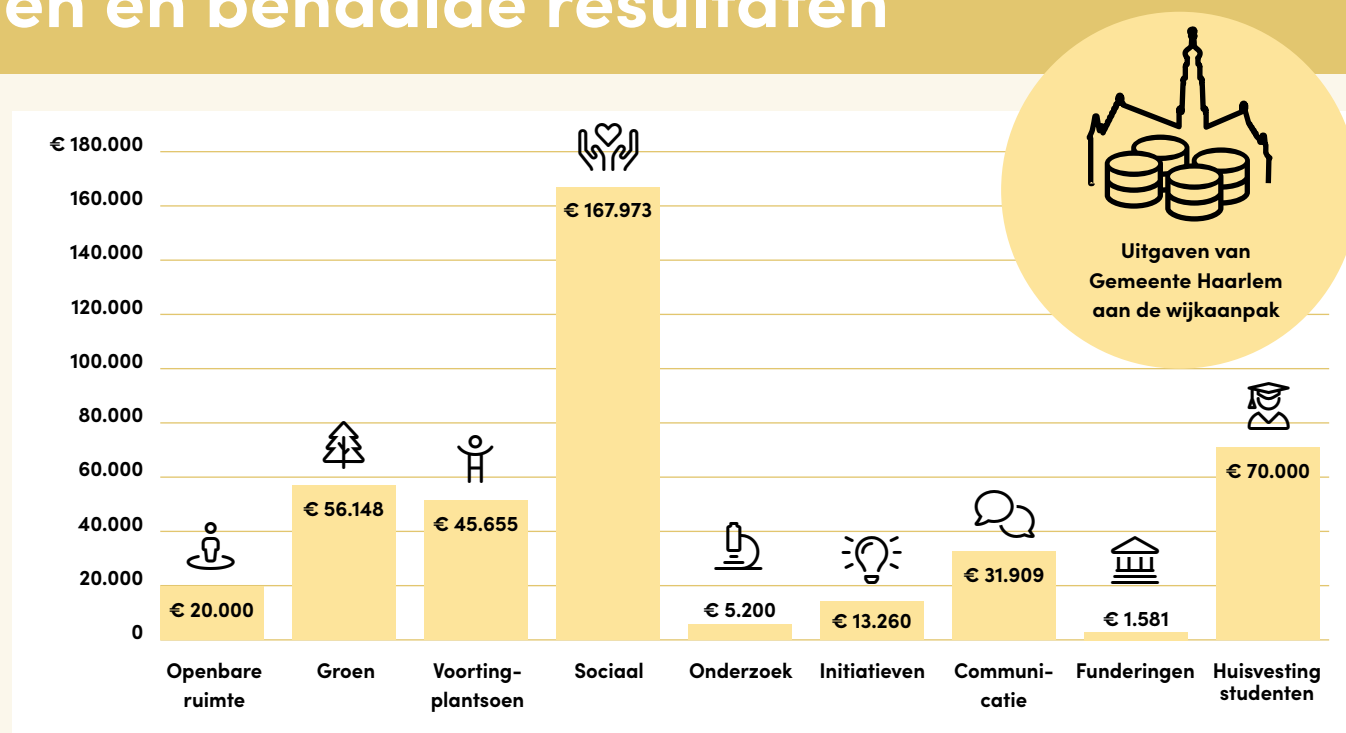
Het Rozenprieel is van oudsher een kwetsbare buurt. Uit wetenschappelijke studies blijkt dat wonen en opgroeien in zo'n buurt negatieve gevolgen heeft voor komende generaties. Een wijkaanpak is een middel voor de gemeente om het tij te keren.

Een wijkaanpak is een samenhangende aanpak voor het verbeteren van de leefsituatie van bewoners in een gebied waar sprake is van een optelsom van sociale en/of fysieke problemen. Deze aanpak vindt plaats op basis van analyse van en ervaringen in het gebied, en in samenspraak met externe partijen, zoals woningcorporaties. Wijkaanpakken zijn een traject van lange adem en duren meerdere jaren.

Wijkaanpakken hebben tot doel de leefbaarheid te verbeteren. Afhankelijk van de opgave gaat het om de sociale veiligheid te vergroten, de criminaliteit terug te dringen, woningen en woonomgeving te verbeteren en de sociale cohesie te versterken. Deze thema's hebben een directe relatie met bestuurlijke doelen als armoede bestrijden, kansen op participatie vergroten, meer kansen voor jeugd, zorg en ondersteuning, klimaatadaptatie, een veilige en toegankelijke openbare ruimte creëren en overlast bestrijden.

Om deze kwetsbare buurt te versterken, zijn in 2017 bij de start van de Wijkaanpak Rozenprieel vier doelen gesteld:

1. **Wonen:** verbeteren van de woonkwaliteit in het Rozenprieel.

Figuur 1 Uitgaven van Gemeente Haarlem aan de wijkaanpak

2. **Openbare orde en veiligheid:** verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in het Rozenprieel met een prettig en veilig woon-, leef- en werkklimaat. Ondernijming aanpakken. Verschillende typen bewoners met uiteenlopende leefstijlen voelen zich er thuis en leven harmonieus naast elkaar.
3. **Sociale weerbaarheid:** verbeteren van de sociale cohesie in de buurt, het vergroten van de kansen voor kwetsbare bewoners in de wijk en het vergroten van betrokkenheid bij en invloed van (kwetsbare) bewoners op hun sociale en fysieke omgeving.

4. **Fysieke leefomgeving:** verbeteren van de fysieke leefomgeving zodat deze schoon, heel en veilig is.

Met deze vier hoofddoelen werken we aan een veilige en leefbare woonomgeving voor nu en in de toekomst.

In de afgelopen vier jaar hebben we van fysiek naar sociaal gewerkt. Er is eerst flink in de openbare ruimte en woningen geïnvesteerd, wat tot zichtbare resultaten heeft geleid. Hiermee is de basis gelegd voor groeiend vertrouwen. Hier bouwen we nu

verder op voort. Langzamerhand verschuift het accent naar sociaal. En in de vervolgaanpak van repressief naar preventief.

2.1. Wonen

In het verbeteren van het wonen speelt Ymere een belangrijke rol. Het Rozenprieel telt ruim 600 sociale huurwoningen. De rest is vrije sector (ook van Ymere), koop of particuliere huur. De woonkwaliteit in het Rozenprieel is de afgelopen jaren sterk verbeterd. Huizen zijn opgeknapt en gemoderniseerd naar de maatstaven van nu. Denk hierbij aan isolatie, de indeling van de woningen, het herstel van verzakkingen en verbeteringen aan de bouwstructuur. Het verbeteren van de woningen en de leefomgeving is op de volgende manieren gebeurd:

1. Funderingsherstel en renovatie
2. Rangloos adverteren
3. Maatregelen bij verkoop
4. Bewonersparticipatie

2.1.1 Funderingsherstel en renovatie

Ymere pakt veel funderingsherstel op. Funderingsherstel wordt uitgevoerd per bouwkundige eenheid (huizenblok). Ymere jaagt ook het funderingsherstel van particulieren aan. Daar waar huur- en particuliere woningen aan elkaar grenzen, wordt bij het herstel samengewerkt.

*"Mensen die hier al hun hele leven wonen, waar-
deren dat verouderde woningen gerenoveerd
worden. Ze volgen het funderingsherstel op de
voet. Mooi dat dat de oorspronkelijke voorgevels
blijven staan."*

Professional in de wijk

Een aanzienlijke groep particuliere woning-eigenaren is – na verzet in eerste instantie – in tweede instantie toch meegegaan in het funderingsherstel. Hoewel het herstel van een fundering een ingrijpend en langdurig proces is, volgden na het eerste particuliere blok in de Kamperstraat ook bouwblokken in de Linschotenstraat, Barendsestraat en een tweede bouwblok in de Kamperstraat. Doordat particulieren en de woningcorporatie samen optrekken, is het herstel van woningen in de wijk nu in volle gang. Sinds 2017 zijn de eigenaren van 27 particuliere panden tot herstel overgegaan.

Het herstel van de woningen van Ymere is voor de helft voltooid. Bij aanvang van de wijkaanpak

waren 169 woningen bestemd als 'funderingspand'. Daarvan zijn er nu 82 gereed, 44 in uitvoering en 43 in voorbereiding.

Nieuwbouw en gemeentelijk vastgoed

Bij de bouw van (nieuwe) woningen wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om de inrichting van de woningen aan te passen. De keuken en/of leefruimte wordt aan de straatzijde gesitueerd. Dit heeft een positief effect op de leefbaarheid, omdat de woningen zicht hebben op de straat, wat de sociale controle verhoogt. Bovendien hebben alle appartementen op de tweede woonlaag een eigen ingang.

Tegelijkertijd worden duurzaamheidsmaatregelen genomen. Alle gerenoveerde woningen worden geïsoleerd, krijgen vloerverwarming en/of lagetemperatuurverwarming en ramen krijgen HR++ glas. Deze maatregelen zorgen ervoor dat alle woningen voorbereid zijn op een aansluiting op het warmtenet. Waar mogelijk worden gevels groen gemaakt en sedumdaken aangebracht. Het blok aan de Palmstraat is helemaal gasloos uitgevoerd.

De gemeente heeft de Merenstoren verkocht, samen met een klein aantal woonhuizen die geen strategische waarde hadden. Deze panden stonden voorheen leeg of werden met een zogenaamd 'instandhoudingsbudget' onderhouden. Dit betekent dat er minimaal onderhoud werd gepleegd,

waardoor verpaupering op de loer lag. Edelweiss staat nu in de verkoop en Koningstein is gesloopt. De komende maanden wordt hier Koningshof gebouwd.

2.1.2 Rangloos adverteren

Ymere is, met toestemming van de gemeente, in 2020 begonnen met de pilot Rangloos adverteren (RA). Dit houdt in dat Ymere zelf een keuze mag maken uit de kandidaten die aan de reguliere voorwaarden voldoen.

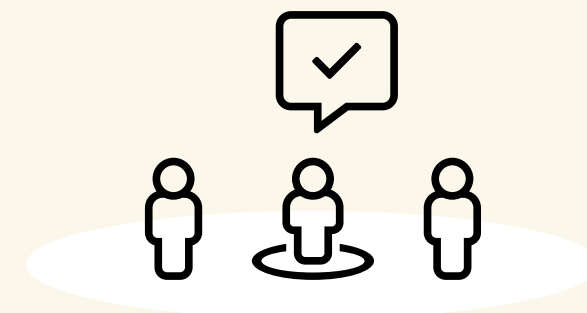
In het Rozenprieel is ervoor gekozen om de vrijgekomen woningen te verhuren aan sterke, positief ingestelde huurders die zelf ook een bijdrage willen leveren aan de leefbaarheid en bereid zijn meldingen te doen over verdachte of onveilige

situaties. Dit moeten ze aantonen met een motivatiebrief. Bij het adverteren en selecteren hanteert de woningbouwcorporatie uiteraard zoveel mogelijk de reguliere rangorde. De kandidaten die volgens hun opgebouwde inschrijfduur behoren tot de eerste tien gegadigden, krijgen altijd de mogelijkheid om een motivatiebrief te schrijven.

Bij Rangloos adverteren wordt rekening gehouden met de drempels die laaggeletterden en andere kwetsbare doelgroepen ervaren bij het schrijven van een motivatiebrief. Daarom wordt aan kandidaten gevraagd hun keuze te motiveren door antwoord te geven op de volgende vier vragen:

1. Waarom wilt u met uw gezin/huishouden graag in aanmerking komen voor deze woning?
2. Hoe is de samenstelling van uw huishouden/gezin? Hoeveel personen?
3. Kent u de wijk Rozenprieel?
4. Waarom lijkt het u prettig om in deze wijk te wonen?

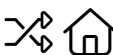
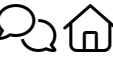
Ymere voert met alle eerste kandidaten een gesprek waarin ze de situatie in de wijk toelicht en samen met de kandidaten kijkt naar de mogelijkheden en bereidheid om een bijdrage aan de leefbaarheid in de buurt te leveren.

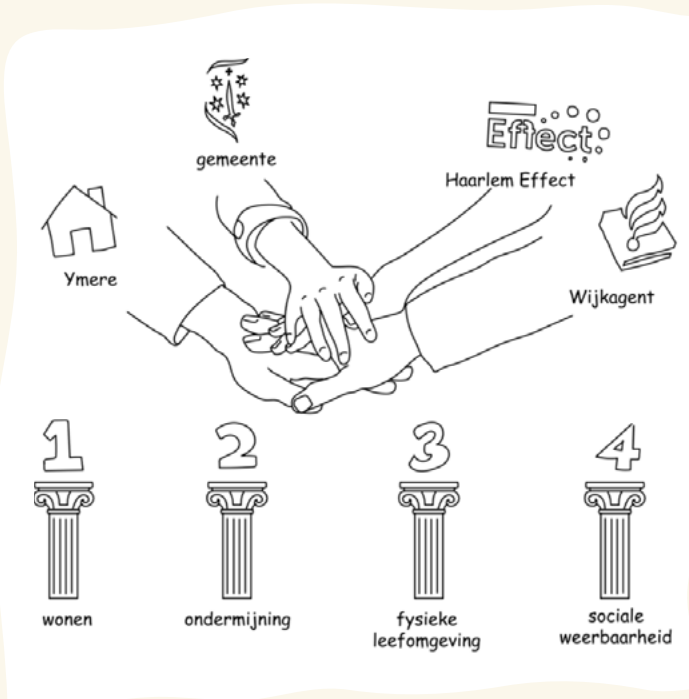

De stappen van Rangloos adverteren

Stap 1	De huurwoning komt beschikbaar.
Stap 2	De huurwoning wordt digitaal geadverteerd in Woonservice via een apart tabblad 'Direct te huur'.
Stap 3	In de advertentie staat dat deze woning niet uitsluitend verhuurd wordt aan kandidaten met de langste inschrijfduur maar ook door een selectie van Ymere. In de advertentie staan een direct telefoonnummer en e-mailadres vermeld voor vragen.
Stap 4	Nadat de reageertermijn is gesloten, worden de kandidaten geselecteerd op gezinssamenstelling, inkomen en inschrijfduur. De eerste tien gegadigden wordt per e-mail verzocht een motivatiemail/brief te sturen. Hier is geen vormvereiste voor. Ook het taalniveau waarop de kandidaat communiceert, weegt niet mee in de beoordeling. We vragen kandidaten om de vier vragen te beantwoorden. Eventuele onhandigheid is uitdrukkelijk geen negatief criterium.
Stap 5	De motivaties van de eerste tien kandidaten worden onafhankelijk van elkaar door zes collega's van de afdelingen Gebiedsbeheer, Verhuur en Huurservice (zes-ogen-principe) getoetst op vijf criteria: 1. Is er in open bronnen op internet iets te vinden dat duidt op een vergroot risico op ongewenst huurgedrag? 2. Is de kandidaat bekend met de buurt en weet hij wat er zoal speelt of heeft gespeeld? 3. Is de kandidaat bereid zich (extra) in te zetten voor de leefbaarheid in de buurt? 4. Werkt de kandidaat in de zorg, het onderwijs of bij de politie? 5. Is er sprake van een noodsituatie in de huidige woonsituatie van de kandidaat?
Stap 6	Na deze toetsing beslist de afdeling Verhuur welke kandidaat als eerste op gesprek komt om de motivatie toe te lichten. De afdelingen Verhuur en Gebiedsbeheer geven hier mondeling ook extra uitleg over de wijk en wat er speelt.
Stap 7	Als het motivatiegesprek positief is afgerond, vragen we ter controle de relevante documenten op bij de kandidaat.
Stap 8	Als de kandidaat nog steeds belangstelling heeft én Ymere is akkoord, dan wordt een afspraak gemaakt voor het tekenen van het huurcontract en de uitgifte van de sleutels.
Stap 9	Alle correspondentie over de toewijzing wordt na zes maanden vernietigd ter bescherming van de privacy (AVG).

Tot nu toe (september 2021) zijn de volgende resultaten geboekt

	Aantal woningen via rangloos adverteren verhuurd sinds oktober 2019: 42
	Aantal door frictie (de periode wanneer een woning verhuurbaar is maar als er nog geen contract is getekend) leegstaande woningen voor aanvang pilot: 8 . Aantal nu: 2 (gereserveerd voor kandidaat Herhuisvesting)
	Gemiddelde aantal reacties per woning: 250
	Gemiddelde inschrijfduur kandidaten: 9,5 jaar
	Aantal intakegesprekken: 49
	Aantal motivatiebrieven: 125
	Aantal weigeringen na intakegesprek: 5

termijn waarbinnen de kluswoning gereed moet zijn om de overlast in de buurt enigszins te beperken.

2.1.4 Bewonersparticipatie

Op dit moment zijn twee bewonerscommissies actief in het Rozenprieel. Deze zijn gedurende de wijkaanpak opgericht. Ymere bevordert participatie in wooncomplexen met gedeelde algemene ruimtes door het oprichten van bewonerscommissies. Dit gebeurt door op natuurlijke contactmomenten de bewoners te wijzen op de mogelijkheid zich te verenigen.

Daarnaast zijn studenten van de Academie van de Stad gehuisvest in woningen van Ymere in de buurt. In ruil voor deze huisvesting moeten zij minimaal acht uur per week vrijwilligerswerk doen in de buurt. Zij dragen bij aan allerlei activiteiten die de wijkaanpak ondersteunen.

2.2. Openbare orde en veiligheid

Ook op het gebied van openbare orde en veiligheid zijn belangrijke stappen gezet. Met name door intensieve inzet en de lange adem van politie, Ymere en de gemeente zijn we in staat geweest om bewoners die zeer verstorend waren voor de veiligheid in de wijk en voor intimidatie zorgden, uit de wijk te verhuizen. De macht van de groep dominante bewoners is hierdoor gebroken. Uiteraard wonen er nog steeds personen van deze groep in de buurt. Hun macht is echter minder groot en hun invloed minder indringend, al heeft deze invloed wel hun sporen achtergelaten. Een voorbeeld:

“Eigenlijk merken we hier niets van in onze buurt. Is het niet gewoon een mythe? Hoewel, toen bekend was wie pasgeleden zijn vuilniszakken naast de container had gezet, zeiden mensen die al langer in het Rozenprieel wonen: ‘Daar bellen we maar niet aan.’”

Jong stel dat bijna tien jaar in Rozenprieel woont

2.2.1 Woonfraude en overlast

Woonfraude en overlast		
	Totaal geregistreerd vanaf 2017	Totaal actief t/m 8 november 2021
Overlast	88	10
Woonfraude	102	10

In 2017 is gestart met een buurtonderzoek, waarbij verschillende ‘verdachte’ woningen in zicht kwamen. Dit waren woningen of bewoners waar bijvoorbeeld zorg om was. Na een eerste inventarisatie (niet alles bleek zorgelijk) bleef het aantal woningen over zoals hierboven in de tabel is terug te vinden. Vanaf 2017 zijn in totaal 88 overlastmeldingen en 102 woonfraudemeldingen geregistreerd. Op dit moment staan nog 10 woonfraudemeldingen en 10 overlastmeldingen op ‘actief’. Hier is Ymere nog mee bezig.

In totaal zijn sinds 2017 van de 102 geregistreerde woonfraudemeldingen 15 meldingen afgesloten, waarbij de woning opnieuw in de verhuur is gegaan bij Ymere.

2.1.3 Maatregelen bij verkoop

Woningen die niet passen binnen de strategie van Ymere worden verkocht. Hierbij bewaakt Ymere de ondergrens van 30 procent sociale huurwoningen in het Rozenprieel. Er zijn sinds 2017 zeven woningen verkocht.

Bij de verkoop van de woningen screent Ymere de potentiële kopers. Ook zij moeten een motivatiebrief schrijven. Hiermee wil Ymere kopers aantrekken die bewust voor deze plek in Haarlem kiezen én in staat zijn de kluswoning zo op te knappen dat deze een verbetering voor de buurt is.

Verder worden in de koopovereenkomst een zelfbewoningsverplichting opgenomen en een maximale

2.3. Sociale weerbaarheid

Dit is de meest complexe doelstelling van de vier. Hier is en wordt nog steeds veel inzet op gepleegd en is ook al veel resultaat geboekt. Door individuele hulpverlening te bieden en veel contacten te leggen met bewoners heeft het sociaal wijkteam zich meer kunnen verdiepen in onderliggende problemen en de collectieve kant daarvan. Doordat er een intensieve samenwerking is in de 'sociale driehoek' (sociaal wijkteam, opbouwwerk, consulent Ymere en gebiedsverbinder) kunnen veel zaken snel worden opgepakt en kan in goede afstemming gekozen worden voor de juiste interventies en activiteiten.

2.3.1 Sociale cohesie

Een risico van een kwetsbare buurt is dat er te weinig collectieve verantwoordelijkheid voor de buurt wordt ervaren en dat de problematiek achter de deuren onzichtbaar en onbeïnvloedbaar blijft. De activiteiten uit de wijkaanpak hebben tot doel gehad om meer saamhorigheid te creëren en individuele problemen aan te pakken. Het accent heeft de eerste jaren gelegen op het maken van een veilige en aantrekkelijke buitenruimte om te kunnen spelen, elkaar te ontmoeten en tijd door te brengen. Een van de vervolgstappen is nu om de bewoners te stimuleren om ook echt gebruik van deze ruimte te gaan maken. De zichtbare resultaten moeten vertrouwen wekken en bereidheid creëren om met elkaar aan de slag te gaan.

Via het sociaal wijkteam zijn we achter de voordeur gekomen. Hierdoor is een gerichtere aanpak ontstaan, waardoor we met alle organisaties steeds beter in staat zijn aan te sluiten bij de leefwereld van bewoners en bij wat zij leuk of belangrijk vinden.

Buurtrestaurant op het Voortingplantsoen

We zien dan ook dat er veel meer activiteiten zijn sinds de start van de wijkaanpak, ondanks de coronabeperkingen in de tweede helft van de wijkaanpak. Deze activiteiten zijn de levendigheid, betrokkenheid en saamhorigheid in de buurt ten goede gekomen. Tegelijkertijd is vooral het veranderen van de cultuur in de wijk, met name als het gaat om het opbouwen van onderling vertrouwen, een traject van lange adem. Dit is soms balanceren:

"We zijn goed op weg met contacten leggen. Het vertrouwen in instanties is broos."

Professional in de wijk

Ondanks de goede intenties, inzet en verbeterde contacten met en tussen bewoners, doen zich regelmatig situaties voor waarin bewoners zich individueel of als groep bedreigd voelen, zich niet op hun gemak voelen, zich onvoldoende gehoord of gesteund voelen, of het idee hebben niet welkom te zijn in de wijk. In geval van meningsverschillen, zorg of overlast vinden mensen het moeilijk elkaar aan te spreken. Uit angst voor conflicten of omdat bemoeienis niet op prijs wordt gesteld en afgehouden.

Soms treedt escalatie op en wordt van instanties verwacht hierbij hard op te treden. Sinds mei 2021 werken Haarlem Effect, CJG en het Sociaal Wijkteam Centrum en Rozenprieel met andere professionals en bewoners aan de ontwikkeling van een gedeelde visie in het project Samenspelen, Schot in de Roos". Het betreft een duurzame methodische aanpak die de het vergroten van de sociale weerbaarheid en het stellen van grenzen in het kader van veiligheid moet verbinden.

"Er zijn families die al generaties lang in het Rozenprieel wonen. Ze voelen weerstand tegen de komst van jonge stellen van buiten de wijk en de verandering van cultuur en opvoedstijl die hiermee gepaard gaat. Andere Rozers staan hier wél voor open. Ze vinden dat de buurt anders verloedert. Zij willen de bestaande cultuur doorbreken, maar komen maar moeilijk los. Want wat zou de rest van de straat ervan vinden?"

Professional in de buurt

"Of een jongen die hier loopt te donderjagen hierop aangesproken wordt, hangt af van het nest waar hij uit komt. Als overlast veroorzaken in de familie zit, is men terughoudender. Alsof ze dan meer van hem kunnen hebben. 'Die jongen heeft al zo veel meegemaakt', zeggen ze dan. Of: 'Rozenpriëlers bellen niet met de politie.' Behalve als het jongeren zijn van buiten het Rozenprieel. Die worden meteen aangesproken en gefilmd."

Bewoonster die twaalf jaar geleden
in Rozenprieel is komen wonen

"Ouderen wonen graag in het Rozenprieel, zeker als ze hier ook familie hebben wonen."

Professional in de buurt

2.3.2 'Samenspelen, schot in de Roos'

Deze aanpak volgt op het in orde brengen van de openbare ruimte en het verbreden van het netwerk van en met bewoners. Nu komen we op het punt dat die ruimte wordt gebruikt waarvoor die is aangelegd. De terughoudendheid die er soms nog is om

verantwoordelijkheid voor de buurt te nemen, willen we veranderen. De aanpak grijpt in op individueel niveau en collectief.

Binnen het project 'Samenspelen, schot in de Roos' wordt gewerkt vanuit twee benaderingen:

- Het gedachtegoed van 'verbindend gezag, geweldloos verzet en nieuwe autoriteit', ontwikkeld door Haim Omer. Dit is een opvoedstijl voor thuis, op school en in de buurt. Het concept werd oorspronkelijk toegepast vanuit de systeemtherapie in problematische gezinssituaties, maar wordt in Nederland en ook daarbuiten, steeds meer domeinoverstijgend gebruikt in wijken als het Rozenprieel. Het concept gaat uit van werken vanuit de relatie, transparantie en aanwezigheid vanuit betrokkenheid. Het is gebouwd op het organiseren van collectieve support, herstel van relaties, de-escalatie, met als basis geweldloos verzet. De benadering combineert verbinding in een relatie met het stellen van grenzen.
- Ontwikkeling van een door betrokken professionals en bewoners gedragen plan voor verbetering van sociale weerbaarheid en veiligheid en gezamenlijk gebruik van openbare ruimte, in het bijzonder het Voortingplantsoen.

'Samenspelen, schot in de Roos' duurt twee jaar, maar vraagt commitment van organisaties en medewerkers over een langere periode.

Vooruitlopend op de feitelijke uitvoering, een gezamenlijke training en vorming van een supportgroep in de wijk heeft dit plan in september 2021 al geleid tot de volgende resultaten:

- Het kinder-, jongeren- en opbouwwerk van Haarlem Effect, het CJG, de Hannie Schaftschool, het Sociaal Wijkteam Centrum & Rozenprieel en de gemeente (gebiedsverbinder en afdeling Veiligheid en handhaving) hebben toegezegd zich aan het project te verbinden.
- Er is nu al intensiever contact en overleg tussen de partners onderling en met bewoners die betrokken zijn bij de jeugd in de wijk.
- De partners zijn in gesprek over het toepassen van een collectief gedragen opvoedingsstijl en benadering bij interventies en activiteiten in de wijk vanuit het gedachtegoed van verbindend gezag, geweldloos verzet en nieuwe autoriteit.
- Dit gedachtegoed wordt toegepast in casusbesprekingen, naar aanleiding van incidenten in de wijk en ter preventie.
- Inmiddels is een foto- en verhalenproject gestart met kinderen en hun vaders uit het Rozenprieel. Hiermee leggen we verbinding en bouwen we vertrouwen op, ook met bewoners met wie we nog nauwelijks contact hebben.
- We hebben bewoners gevraagd mee te werken aan de herinrichting van het Voorlingplantsoen om hun betrokkenheid bij de wijk te vergroten.

Opschoonactie in het Rozenprieel

Sinds de start van de wijkaanpak zijn steeds meer bewonersinitiatieven ontstaan. Er waren geen tot nauwelijks initiatieven. De inzet van extra opbouwwerk heeft geleid tot meer samenwerking tussen de verschillende organisaties¹ en meer contacten met bewoners met zorgen, vragen en/of ideeën. Dit heeft geleid tot allerlei verschillende initiatieven vanuit bewoners en (vrijwilligers)organisaties.

In samenwerking met het opbouwwerk hebben we bereikt dat het aantal actieve en betrokken bewoners in de wijk (en hun diversiteit) toeneemt. Door de extra inzet zijn de verbindingen en relaties verbeterd met de verschillende organisaties in de wijk. Bestaande initiatieven en projecten sluiten beter op elkaar aan en worden verbonden met de wijkaanpak. Het opbouwwerk wordt hierin

¹ zoals Haarlem Effect, SportSupport, het Geheime Groene Roos Genootschap, De Greiner, Hannie Schaftschool, Ymere, politie, enz.

ondersteund door de studenten van de Academie van de Stad.

Door de huisvesting van studenten van de Academie van de Stad in de wijk is er meer armslag in de buurt zelf. Dit zorgde ervoor dat ook tijdens corona allerlei activiteiten in aangepaste vorm konden doorgaan. De studenten hebben ook de website nieuw leven ingeblazen en onder leiding van Haarlem Effect is een wijkredactie ontstaan, die voor berichten en achtergrondartikelen zorgt voor de website en het magazine van de wijkraad.

2.3.3 Jeugd en jongeren

Binnen de wijkaanpak zijn het jeugd- en jongerenwerk en de kinderrijkraad ook een belangrijk onderdeel. De intensievere manier van samenwerking van kinder- en jongerenwerk en de andere instanties heeft ertoe geleid dat we veel beter kunnen inspelen op wensen en behoeften van de jeugd in het Rozenprieel.

Hierin zien we dan ook dat de jeugd veel meer betrokken is geraakt bij hun eigen buurt. Niet meer alleen als consumerende partij door alleen maar mee te doen met activiteiten, maar participierend. Kinderen kunnen bijvoorbeeld deelnemen aan de kinderrijkraad waarin thema's zoals groen, spelen en pesten in de wijk bespreekbaar worden gemaakt. Daarnaast worden kinderen betrokken bij de organisatie van de buitenspeeldagen (zelf aanvraag doen bij Jantje Beton onder begeleiding van het kinderwerk). Kinderen en jongeren hebben belangrijke input gegeven voor het ontwerp van het nieuwe Voortingplantsoen en hebben ook de eerste keus mogen maken in speeltoestellen. Ten slotte hebben we geluisterd naar jongeren én bewoners die aangaven dat ze een ontmoetingsplek in hun

Buitenspeeldag op het Voortingplantsoen.

wijk misten. Die is gerealiseerd en ze zijn betrokken geweest bij de inrichting en opknappen van een 'eigen' jongerenplek.

"We hebben bijvoorbeeld een speelgroep voor kinderen tot ongeveer 2,5 jaar oud. Hier komen twee typen ouders op af: echte Rozers en ook nieuwe bewoners, waaronder veel expats. De activiteiten in De Tulp zijn vooral aantrekkelijk voor jonge gezinnen met minder geld. Kinderen spelen

er, ouders ontmoeten elkaar. Je hoort weleens wat, en dan zijn de lijntjes met het sociaal wijkteam kort. Eigenlijk zou je elke middag iets willen organiseren."

Professional van Haarlem Effect

In het afgelopen jaar heeft het jeugd- en jongerenwerk meer inzet gepleegd en een aanbod voor jeugd en jongeren ontwikkeld in samenwerking met

SportSupport, onder meer rond oud en nieuw. Dat was altijd al een onrustige periode; in het najaar van 2020 werd dat nog eens versterkt door de coronabeperkingen.

Het jeugd- en jongerenwerk is een essentieel onderdeel uit de wijkaanpak. Deels omdat de wijkaanpak de kansen voor de jeugd uit de buurt wil vergroten en deels omdat ook de invloed van jeugd en jongeren het succes van de wijkaanpak bepalen. Het wegvallen van middelen als gevolg van bezuinigingen op de sociale basis in 2021 is nu grotendeels gecompenseerd vanuit de middelen voor de wijkaanpak. Terwijl de extra middelen uit de wijkaanpak juist bedoeld waren om een extra impuls te geven. Dit is geen wenselijke situatie. Hopelijk wordt dit met de hernieuwde aanpak van de sociale basis ('Gewoon in de wijk') hersteld.

Daarnaast is een grote zorg uit de buurt dat kinderen niet altijd veilig buiten op straat kunnen spelen. Dit komt doordat het grote speelplein, het Voortingplantsoen, grotendeels vernield is, maar ook omdat de sfeer tussen kinderen onderling niet altijd veilig is. Des te meer een reden waarom het jeugd- en jongerenwerk een belangrijke schakel is. De herinrichting van het Voortingplantsoen (januari 2022) en het programma 'Samenspelen, schot in de Roos' moeten hier een belangrijke bijdrage aan leveren.

"Kinderen willen graag spelen op straat. Hiervoor hebben ze niet veel nodig. Toch is er weinig speelruimte."

Professional in de buurt

Palmpleintje 2017 en 2021

"Kinderen van 'nieuwe' gezinnen voelen zich niet altijd veilig op straat. Hun fiets wordt afgepakt of ze worden uitgescholden door kinderen uit echte Rozenprieel-gezinnen. Die vervelen zich en trekken eropuit. Dat gedrag krijgen ze van huis uit mee, net als het denken in 'wij en zij'."

Professional in de buurt

2.4. Fysieke leefomgeving

Van de vier doelstellingen is 'het verbeteren van de fysieke leefomgeving' er een waarvan de geboekte resultaten het best zichtbaar zijn. Het aanpakken van de openbare ruimte helpt voor een deel vertrouwen terug te winnen in de wijk, omdat deze als veiliger en aantrekkelijker wordt ervaren. Mensen ervaren bovendien dat er wordt geluisterd naar klachten en zorgen.

2.4.1 Groen

In een versteende wijk als het Rozenprieel is het niet makkelijk om te vergroenen. Er is tenslotte weinig ruimte. Daarom is er creatief en in afstemming of op initiatief van bewoners gezocht naar plekken waar dit wel mogelijk was. In de afgelopen jaren is zo'n 230 m² groen aan het straatbeeld toegevoegd.

Om te beginnen heeft de gemeente grote plantvakken aangelegd aan het Dirck Pomppad, de Van Marumstraat, Rustenburgerlaan en Koningsteinstraat (de laatste volledig op initiatief van bewoners).

Er zijn collectieve geveltuintjesacties geweest in de Palmstraat, Linschotenstraat en Kamperstraat. Het Palmplein is door bewoners gezamenlijk opgeknapt, net als de boomspiegels op het plein bij de Voorhelmstraat.

Ymere heeft bij de bouw van twaalf sociale huurwoningen in de Palmstraat een speciale

gevelsteen gebruikt die het mogelijk maakt om mooie klimplanten langs de gevel te begeleiden. Huurders hebben met hulp van het Geheime Groene Roos Genootschap (een bewonersinitiatief dat zich inzet voor meer groen in het Rozenprieel, verzorgd door de eigen bewoners) en de studenten van de Academie van de Stad, het straatbeeld groener, mooier en rijker gemaakt.

Ook individuele bewoners hebben een geveltuintje aangelegd of een boomspiegel geadopteerd, veelal met steun van het Geheime Groene Roos Genootschap. Deze organisatie heeft ook de Tuin van Jonker een opknappbeurt gegeven en samen met bewoners de participatiebakken (de grote vierkante planten/bloembakken) in de buurt verbeterd.

"Ik woon in een leuke, gemêleerde straat. Er komen hier ook veel nieuwe mensen wonen. Samen maken we de straat gezellig met bloembakken en ander groen. Goed dat de gemeente dit stimuleert. Maar mensen moeten dat groen wel onderhouden en dat gebeurt vaak niet. Soms geef ik een subtiele hint. Maar ik ben zelf ook veel met het groen in de weer."

Bewoonster Klaverstraat

Bewoners van de Kamperstraat en Linschotenstraat hebben de leefbaarheid in hun buurt vergroot met een wormenhotel op de hoek van de straat om samen te composteren. Ook in de Asterstraat staat er een.

Voor het einde van het jaar zijn ook het Merensplein en Palmstraat aan de beurt voor extra vergroening. Voor volgend jaar staan het Voortingplantsoen, de Rozenprieelstraat en het Ben Neijndorffplein op de planning. Dit alles gaat in afstemming met

Afval op straat

buurtbewoners. Waar de bewoners dat willen, planten en onderhouden zij dit groen zelf.

Voor het centrale plein in de buurt, het Voortingplantsoen, ligt een nieuw ontwerp klaar met veel aandacht voor spelen en groen. Het ontwerp van dit plein is in co-creatie met de buurt gerealiseerd. Er zijn veel gesprekken gevoerd met verschillende bewoners en kinderen over kansen, mogelijkheden,

maar ook over angsten en bedreigingen voor het slagen van een nieuw plein. Bij de aanleg zal waar mogelijk gebruik worden gemaakt van onderaannemers uit de buurt.

2.4.2 Schoon, heel en veilig

Spaarnelanden doet jaarlijks een extra ronde door de wijk om paaltjes, stoepen, het wegdek en straatmeubilair te herstellen. Onkruid wordt nu eerder verwijderd, en ook ander schoonmaakwerk wordt eerder gedaan. Dit alles geeft de buurt een vriendelijkere en beter verzorgde uitstraling.

Hardnekkig blijft het probleem van het vuil en/of grofvuil dat naast de containers wordt gezet.

"Er ligt hier bijna altijd vuil naast de container. Ik schaam me kapot als ik visite krijg. Ook heb ik last van muizen. Ik spreek mensen erop aan. 'Ja, maar hij zit vol', zeggen ze dan. Dan bel je toch met Spaarnelanden of handhaving! We wonen hier met z'n allen. Je wilt toch niet dat het hier een vuilnisbelt wordt?"

Bewoonster die in Rozenprieel is geboren en getogen

Het Rozenprieel is een vooroorlogse buurt met veel smalle straten en stoepen die niet ingericht zijn op de hoeveelheid auto's van nu. Hierdoor is er vaak te weinig ruimte voor fietsers en voetgangers. Mede door de grootschalige werkzaamheden in de buurt, met name het funderingsherstel en de renovaties, zijn veel straten slecht of kapotgereden. Deze schade kan pas hersteld worden als werkzaamheden (grotendeels) voltooid zijn. De jaarlijkse ronde van Spaarnelanden kan hier helaas niet tegenop. Ook zijn er pleintjes die veiliger, schoner en

groener moeten worden. Dit is complexer, omdat het hier om pleintjes gaat die achter woningen liggen en worden gebruikt als parkeerplaats. De sociale weerbaarheid en meldingsbereidheid in deze buurt moeten hoger zijn om het probleem hier succesvol te kunnen aanpakken. Hier grijpen we ook terug op het programma 'Samenspelen, schot in de Roos'. Eerst meer met bewoners samenwerken en het initiatief voor opknappen van deze plekken uit de bewoners zelf laten komen.

"Bij ons in de straat hebben bewoners een enquête gehouden naar de ervaren overlast van fietsen op de stoep. Dit zorgt voor onveilige situaties. Bij wijze van proef is toen een parkeervak opgeofferd voor fietsenrekken. Dat was een succes, iedereen was er blij mee. Daar zou de gemeente iets mee moeten doen."

Jong stel dat bijna tien jaar in Rozenprieel woont

"Als je minder mobiel bent en afhankelijk van een scootmobiel of rollator, dan kom je niet ver. Losse stoeptegels, scheve paaltjes en bomen, overal fietsen en te steile afritjes. Auto's razen hier voorbij. Dit houdt mensen tegen om naar De Roos te komen of de oversteek naar De Tulp te maken."

Professional in de wijk

3. Vooruitblik: vervolg wijkaanpak Rozenprieel

3.1. Wat is er nodig na 2022?

Er is in de afgelopen jaren veel geld, tijd en aandacht besteed aan het Rozenprieel om er een leefbaardere buurt van te maken. Er is ook al veel bereikt. Toch is de wijkaanpak volgens (geïnterviewde) bewoners en professionals in de wijk nog niet klaar. Kwetsbare wijken vragen om langdurige aandacht. De basis die er nu ligt, is nog fragiel.

Wijkaanpakken in andere gemeenten, zoals in Rotterdam Zuid, gaan uit van een looptijd van 15 jaar. De gemeente en Ymere hebben een derde van deze tijd geïnvesteerd in de buurt. De basis is gelegd. Nu is het tijd voor verdieping en verduurzaming van de resultaten.

Wel kan er een accentverschuiving komen, bijvoorbeeld dat de komende jaren de inrichting van de buitenruimte, het verder versterken van de sociale weerbaarheid en het vergroten van de betrokkenheid van bewoners meer aandacht krijgen.

3.1.1 Wonen

De wijkaanpak beoogt de kwaliteit van de woningvoorraad te verbeteren. Bij 50 procent van het vooroorlogse woningbezit van Ymere is de fundering hersteld. Voor de particuliere woningen is dit aandeel lager. Hoeveel particulieren hun woning nog moeten herstellen is niet precies bekend, omdat de gemeente niet met zekerheid kan zeggen hoeveel woningen funderingsherstel nodig hebben.

Dit is iets van de woningeigenaar zelf en daar heeft de gemeente geen zeggenschap over.

De komende jaren zijn dus vooral particulieren nog bezig met funderingsherstel van hun woning. Voor hen is het belangrijk dat het Funderingsloket en de onderzoeksmogelijkheden blijven bestaan.

Ook Ymere is de komende jaren nog aan de slag in de wijk met de fysieke aanpak. De renovaties gaan nog door en er zijn nog twee zelfbouwkavels.

Behalve de panden met funderingsproblemen zijn ook de andere sociale huurwoningen toe aan onderhoud (schilderen, verduurzamen, etc.).

Gezien de positieve resultaten van de pilot Rangloos adverteren wil Ymere hier ook na 2022 mee doorgaan. Al deze ingrepen, in combinatie met de aangescherpte procedure bij de verkoop van woningen, dragen eraan bij dat de wijk over nog eens vijf jaar weerbaarder is.

3.1.2 Openbare orde en veiligheid

In de aanpak is gekozen voor repressie en preventie. Bij aanvang van de wijkaanpak is geïnvesteerd in handhaving: verspreiding van kwetsbare en/of overlast gevende bewoners en zorgen voor een prettige leefomgeving. Onlangs is gestart met een meer preventieve aanpak: 'Samenspelen: schot in de Roos'.

Door de repressie spelen nu niet meer de grote zorgdossiers die bij aanvang van de wijkaanpak om aandacht vroegen. Het blijft echter belangrijk om een vinger aan de pols te houden en alert te blijven op ondermijning. Als ondermijning de kans krijgt om weer de kop op te steken of een nieuwe weg weet te vinden, is dit een directe bedreiging voor alle inspanningen die gepleegd worden om de wijk sociaal weerbaar te maken. De aanpak van sociale problemen en het werken aan veiligheid kunnen ook niet los van elkaar worden gezien.

Het is belangrijk de buurt te blijven monitoren en met de partners te blijven samenwerken aan het tegengaan van ongewenste situaties met betrekking tot de openbare orde, veiligheid en ondermijning. Deze inzet is mede afhankelijk van de inzet van de samenwerkingspartijen (gemeente, sociale recherche, politie, Ymere) op dit punt. Hierover moeten nadere afspraken worden gemaakt in het Veiligheidsoverleg.

3.1.3 Sociale weerbaarheid

Zoals te lezen in hoofdstuk 2 is er nog veel werk aan de winkel. In feite hebben we na jaren van inspanning pas net een basis gelegd voor vertrouwen en initiatieven. De ontwikkeling van een gedragen plan van bewoners en professionals, ondergebracht in het project 'Samenspelen, schot in de Roos', moet hier verder aan bijdragen. Dit project loopt in ieder geval door tot de zomer van 2023.

“Elkaar aanspreken op gedrag is moeilijk, vooral voor de oude garde. Je pikt alleen iets van een gelijke of iemand voor wie je respect hebt, niet van iemand onderaan de ladder. ‘Wat weet jij er nou van, jij bent hier nieuw’, is dan hun reactie. Hun oerinstinct leeft dan op. De nieuwe garde heeft hier geen last van. Zij spreken bijvoorbeeld wél andermans kinderen aan. Dat dit moeilijk te doorbreken is, moet de nieuwe garde ook begrijpen. Deze wederkerigheid is belangrijk.”

Professional in de wijk

Zowel binnen als buiten dit project pleegt Haarlem Effect (kinderwerk, jongerenwerk en opbouwwerk) op dit moment veel extra inzet vanuit een integrale aanpak met onder meer het CJG en de Hannie Schaftschool. Ook het Sociaal Wijkteam Centrum & Rozenprieel biedt in dit verband veel ondersteuning aan de inwoners van het Rozenprieel, vaak bij taaie problematiek. De inzet op samenwerking van partners voor een preventieve aanpak moet worden geborgd en verduurzaamd. Het is te vroeg om deze nu al af te bouwen naar de minimale inzet die vanuit de sociale basis beschikbaar is.

Mogelijk kunnen we vanaf 2023 (afloop ‘Samenspelen, schot in de Roos’) met elkaar bepalen wat minimaal nodig is in deze wijk. Dit moeten we nader met elkaar bepalen, onder meer binnen het programma ‘Gewoon in de wijk’. Op dit moment is nog niet duidelijk hoe de sociale infrastructuur vanuit ‘Gewoon in de Wijk’ eruitziet. Ook de sociale analyse kan verder worden uitgewerkt. Er is beperkte data die specifiek over het Rozenprieel gaat.

We kunnen dit dus voorlopig nog niet loslaten. Een stevige basis is nodig in deze wijk. Hierbij is het ook

Ontwerp van het nieuwe Voortingplantsoen

belangrijk om de eigen regie en het eigenaarschap van bewoners te bevorderen. Op dit pad, dat het opbouwwerk al is ingeslagen, moet de komende jaren nog meer het accent komen te liggen.

3.1.4 Fysieke leefomgeving

Op veel plaatsen is de wijk vergroend en zijn de straten netter en schoner. Toch komt er ook op dit punt nog een grote inspanning aan: het herstel van het straatwerk en het creëren van meer mogelijkheden voor klimaatadaptatie in combinatie met geplande rioolherstelwerkzaamheden. Ook moet

dan nagedacht worden over de inrichting van de straten en de ruimte die de fietser en voetganger nodig heeft. De beleidslijnen hiervoor zijn vastgesteld in de Structuurvisie Openbare Ruimte (SOR) en de omgevingsvisie. Dit beleid moet in deze wijk nog worden toegepast.

Er wordt een plan uitgewerkt om hiermee vanaf 2022 aan de slag te gaan. Er moet een logische volgorde komen om na het funderingsherstel met riolering, afwatering, vergroening en herbestrating/herinrichting aan de slag te gaan. Een deel kan bekostigd worden vanuit het

Meerjaregebiedsprogramma, maar er moet hier vooral slim 'werk met werk'¹ gemaakt worden. Het is interessant om hier ook de bewoners bij te betrekken, volgens het principe van de Omgevingswet. Vanuit de Omgevingsvisie is al aangegeven dat het Rozenprieel hiervoor een interessant pilotgebied is.

"Had de gemeente deze buurt niet onaantrekkelijker kunnen maken voor sluipverkeer dat door de straten scheurt om open bruggen te vermijden? Met een beter verkeerscirculatieplan maak je de buurt een stuk veiliger én socialer, want dan durven ouders hun kinderen ten minste op straat te laten spelen."

Jong stel dat bijna tien jaar in Rozenprieel woont

3.1.5 Cultuuraanbod

Cultuuraanbod is in de huidige wijkaanpak nog nauwelijks aan de orde geweest, omdat er nog zoveel andere zaken op te pakken waren. Juist in deze fase komt hier ruimte voor. Er is al een samenwerking met De Greiner (bedrijfsverzamelgebouw en broedplaats voor creatieve en maatschappelijke ondernemers) en Stichting Hart (centrum voor kunst, cultuur en kennis). Deze samenwerking heeft tot nog toe tot een beperkt cultureel aanbod geleid. In het vervolg moet cultuur een vaste plek krijgen in het aanbod in de wijk.

Cultuur heeft een positief effect op participatie en is een belangrijk onderdeel voor sociale weerbaarheid. De afgelopen jaren is hier in meerdere steden in Nederland veel ervaring mee opgedaan, ook in

relatie tot leefbaarheid in wijken. De aandacht voor cultuur past goed in de gewenste verschuiving van de focus van het fysiek naar sociaal.

3.2. Wat is de vraag aan college en raad?

Het voorstel is om de Wijkaanpak Rozenprieel een vervolg te geven voor de minimale periode van vier jaar (nieuwe coalitieperiode), met daarna een

afbouwperiode van twee jaar. Een wijkaanpak is een traject van lange adem. Nieuw gedrag moet inslijten; sociale problematiek is hardnekkig, ontstaan over meerdere generaties en niet van vandaag op morgen opgelost. De activiteiten die zijn ingezet om de buurt niet te laten afglijden, moeten worden bestendigd. Hierdoor wordt de basis voor een gezonde en veilige buurt verstevigd. Aandacht moet in de komende periode verschuiven van repressie naar preventie.

¹ Het principe dat als je toch al werk uitvoert in een straat, je meteen bekijkt welke andere werkzaamheden kunnen worden meegenomen. Dus als je de straat openbreekt om de riolering te vervangen, kun je ook meteen de straat anders inrichten.

Dit betekent dus een Wijkaanpak Rozenprieel 2023-2026/28. Op deze manier kun je langlopende trajecten (zoals de sociale component) bestendigen en de fysieke ingrepen (die qua voorbereiding en uitvoering langer duren dan deze periode) in ieder geval binnen de loop van de wijkaanpak opstarten.

Onderdelen van de wijkaanpak zijn dan:

Sociale weerbaarheid

- afronden 'Samenspelen: schot in de Roos' en vervolgacties
- blijvende inzet opbouwwerk, jeugd- en jongerenwerk en sportbuurtwerk
- ruimte voor bewonersinitiatieven
- structureel cultuuraanbod

Fysieke leefomgeving

- plan van aanpak strategisch beheer
- pilot Omgevingsvisie
- ruimte voor groeninitiatieven bewoners
- aanpak achterpleintjes

Wonen

- funderingsaanpak en funderingsloket

Openbare orde en veiligheid

- monitoren en signaleren van ondermijning

Benodigde middelen per jaar		
	Sociale weerbaarheid	€ 60.000
	Cultureel aanbod	€ 25.000
	Fysieke leefomgeving	€ 20.000
	Openbare orde en veiligheid	€ 10.000
	Bewonersinitiatieven	€ 5.000
€	Totaal	€ 120.000

Na besluit op het vervolg van de wijkaanpak inclusief de financiële middelen wordt op basis van dit voorstel een Plan van Aanpak gemaakt door de samenwerkingspartners en bewoners. Bewoners worden op verschillende manieren betrokken; niet iedereen zit te wachten op vergadersessies of bewonersbijeenkomsten. Inclusie is hierbij dus het kernwoord.

Belangrijk is dat de interventies die gaan plaatsvinden in toenemende mate zijn opgesteld en afgestemd met bewoners en zoveel mogelijk ingegeven zijn door wat bewoners belangrijk vinden in het Rozenprieel. In het vervolg van de wijkaanpak is co-creatie met bewoners essentieel. Bewoners hebben de regie over wat in hun buurt belangrijk is.

Colofon

Fotografie:

Anke Brinkman, Springlevende Wijk, Ymere

Illustraties:

Marten Reinstra

Vormgeving:

Studio Swanink

Contact:

mboxhoorn@haarlem.nl